

PODACI ZA KNJIGU OPĆEG INVENTARA

Redni broj:

Naziv foda: PRACNY TOMISLAV (OSOBNI ARHIVSKI FOND)- SlavonskiBrod

- Nazivi jedinica:
1. Liber amicorum [*Knjiga zapisa prijatelja*] ~~1927.~~
1927. - 1943. , *1 knjiga*
 2. Govori, zabilješke, predavanja, i razni manji
sastavi stvaratelja fonda
1874. - 1941., *1 fasc.*
 3. Korespondencija
1921. - 1942., *4 fasc.*
 4. Razno gradivo koje je stvaratelj fonda skupio
za određene potrebe
1849. - 1938., *3 fasc.*
 5. Miscellanea
1885. - 1939., *2 fasc.*
 6. Fotokopija Knjige čestitki prigodom dodjele
odličja Sv. Silvestra 20.06. 1937.
1937, 1 mapa

RUKOPISNA OSTAVŠTINA TOMISLAVA PRACNYJA

Iako ostavština Pracnyjeva iznosi svega jednu kutiju, da bi se dobio plan definitivnog inventara, trebalo je napraviti određenu strukturu, odnosno načiniti serije i podserije kao da se radi i o mnogo većim količinama gradje.

Negdje je trebalo učiniti samo određena pojačanja kao kod serije "Gradja koju je tvorac fonda skupio za određene potrebe", odnosno kod podserija ove serije.

Za biografske podatke korištena je Spomen knjiga "Liber omicorum", zbog čega je stavljena na prvo mjesto u inventaru i poretku gradje.

U seriji "Gradja koja se sastoji iz radova tvorca fonda kao kulturno-prosvjetnog i javnog radnika" - podserija govori - navedeni su govori kronološki, a nekima od njih nije autor Pracny.

U podseriji zabilješke nije se mogla datirati ni jedna arhivalija.

U seriji korespondencija pisma su rasporedjena po adresentima i sredjena kronološki, dok po adresatima nije slagana jer takva i ne postoji.

Kao što je pomenuto pojačanja su izvršena u seriji "Gradja koju je tvorac fonda skupio za određene potrebe, odnosno u odgovarajućim podserijama.

Arhivalije koje se nisu mogle uvrstiti u bilo koju seriju sačinjavaju miscellanea.

Sadržaj pojedine arhivalije označen je na omotu, a pojedine serije indentične su svežnjicima, budući da se ne radi o većim količinama gradje.

Kolekciju smrtovnica, po svemu sudeći skupio je Julije Hoffman, jer je jedan dio smrtovnica na njega adresiran.

Najstarija je na ime Theodora Kollera, koju je Rranjo Pauc poklonio 1941. g.

Istina moguće je da je Hoffman od nekog dobio album, te naknadno priložio neke posmrtnice, jer one adresirane na njegovo ime nisu naljepljene u albumu nego su samo stavljene u njega. Kako je album dospio u Pracnyjevu ostavštinu nije poznato, ali je iz smrtovnice Vojka Pracnyja vidljivo da su Pracny i Hoffman bili šogori, tako da je i album vjerovatno "familijarnim kanalima" stigao do Pracnyja. I smrtovnica Tomislava Pracnyja, koji je umro 3. prosinca 1943, adresirana je na Julijusa Hoffmana, odnosno na Gradski muzej.

BIOGRAFSKI PODACI O TVORCU FONDA

Tomislav Praeny radio se u Brodu 1874. godine. Njegov djed bio je rodom iz Češke, a u brodskoj tvrđjavi služio je trogodišnji vojni rok, kako je to bilo u običaju u bivšoj Vojnoj krajini Austro-Ugarske.

Kasnije se oženio i ostao u Brodu. Sin njegov a otac Tomislavov Stjepan posvetio se bačvarskom zanatu. Oženio se iz brodske porodice Veljačića, a iz tog braka rodio se Tomislav Praeny.

U Brodu je završio gradjansku a u Petrinji učiteljsku školu. Kao učitelj proveo je u Gornjoj Bebrini 9 godina. Iz Bebrine je premješten u Nuštar, a godinu dana kasnije na Višu pučku školu u Krapinu.

Ponovo je u Brodu 1907. g., gdje premješten na Višu pučku školu. U Brodu je imenovan i za školskog nadzornika 1903, a kasnije slušbuje u Ogulinu, Vukovaru i kod Zemaljske vlade u Zagrebu. Ponovo je u Vukovaru 1918. godine kao županijski školski nadzornik. Tamo je ostao do 1925, kada je kao politički nepoćudan umirovljen. U 1933. godini, 1907. god., odlučio se posvetiti svećenićkom zvanju te stupio u Djakovaćko biskupsko sjemenište, koje ipak nije završio, iako je naklonost prema svećenstvu, a napose prema biskupu Akšamoviću, zadržao sve do svoje smrti.

I za vrijeme svog izbiranja iz Broda uvijek je ostao s njim povezan.

Bio je predsjednik Hrvatskog pjevaćkog društva "Davor", Hrv. pjev. društva sv. Cecilije i predsjednik katolićkog župskog vijeća, a sudjelovao je i u radu Hrvatskog gospojinskog društva, Društva Hrvatskog Radiše, jedan je od osnivaća "Marijinog doma", zabavišta i skloništa mnogobrojne siromašne djece itd. Kao dobar govornik sudjelovao je na raznim katolićkim kongresima, tako da ga je papa Pio XI odlikovao redom sv. Silvestra pape, imenovao ga vitezom i comandrom toga reda II stupnja. Bilo je to svibnja mjeseca 1937.g.,

a na prijedlog biskupa Akšamovića, koji mu je odlikovanje i predao.

Tim povodom je 19. lipnja 1937. održana svečanost, koju su svojim prisustvom uveličali, između ostalih, nadbiskup Radić i biskup Akšamović. Biograf Pracnyjev Josip Koprivčević spominje da je na taj dan u Brodu vladalo nezapamćeno nevrijeme koje je pokvarilo svečanost. U pratnji papinskog legata i varšavskog nadbiskupa kardinala Handla Pracny sudjeluje na Euharističkom kongresu u Ljubljani 1938. god., o čemu postoji fotografija kod Pracnyjeve rodbine u Brodu.

Koprivčević spominje da je Tomislav Pracny bio oduševljeni pravaš i starčevićanac te da je s neopisivim veseljem i oduševljenjem dočekao "Uskrs slobodne i nezavisne Hrvatske" (što je i iz nekih njegovih govora vidljivo).

Polako je jenjavala Pracnyjeva aktivnost kao društvenog radnika, samo brigu oko "Marijinog doma" nije napuštao do kraja života. Umro je 3. XII 1943. godine i sahranjen s brojnim počastima (Podaci uzeti iz spomen knjige "Liber amicorum", tj. biografije koju je napisao Josip Koprivčević, bivši načelnik grada Broda).

INVENTAR RUKOPISNE OSTAVŠTINE TOMISLAVA PRACNNYJA

Kutija

broj

1

1. Gradja koja predstavlja biografske materijale
tvorca fonda - Spomen knjiga "Liber amicorum" 1927-1943.

1. biografske gradje starostelu fonda

2. Gradja koja se sastoji iz radova tvorca fonda,
kao kulturno-prosvjetnog i javnog radnika (govori, zabilješke,
predavanja i razni manji sastavi).

starostelu fonda

a) Govori od 1874 - 1941.g.

- 1) Govor iz 1874.g.
- 2) Govor iz 1925.g.
- 2) Govor iz 1928.g.
- 4) Govor iz 1935.g.
- 5) 2 govora iz 1936. g.
- 6) 3 govora iz 1937.g.
- 7) 2 govora iz 1938.g.
- 8) Govor iz 1939.g.
- 9) Govor iz 1941. g.
- 10) Govori (4) neutvrđene provenijencije
- 11) Koncerti i fragmenti raznih govora i predavanja

b) Zabilješke

- 1) "Veliki uspjeh zabavne večeri u starom Brodu" nedatirano
- 2) "Uspomene na poklade u Starom Brodu" - nedatirano

- 3) "Na obali Save" (večernja slika) nedatirano
- 4) "Medjunarodni akademski misijski kongres u Ljubljani"
- 5) Zagilješke religiozno filozofskog karaktera - nedatirano

c) Predavanja i razni manji sastanci

- 1) "Odgoj pomoćnog osoblja" 1929.g.
- 2) Kratki historijat "Davora" - 1938.g.
- 3) Literarne preokupacije

3. Korespodencija 1921 - 1942.

a) Pisma

4. Pisma biskupa Akšamovića (1937-1942)

Pisma Paule Babić (1939)

Pismo poznanice Darinke (1937)

Tri pisma grofice Sophie Graufen zu Ely (1928- i 1935)

Pismo Mije Gusića, predsjednika HKRD "Turopoljac" (1932)

Pismo Slavka Jankovića (1937)

2 pisma Julija Kožula, župnika (1939)

Pismo Antoniette Lobkovitz (1937)

Pismo Hermengilda Pellegrinettija, popskog nuncija (1930)

Razglednice, dopisnice

God. 1921.

" 1925.

" 1937.

- Razno gndes koje je stvaratelj fond...*
4. 5. Gradnja koju je tvorac fonda skupio za određene potrebe (1849-1938).

a) religija: katolička, pravoslavna, nazareni Židovi

- 1) Odluka velikog župana Osječke oblasti o reguliranju beriva u rimokatoličkoj župi Brod - 1927.g.

- 2) Odluka velikog župana osječke oblasti o izgradnji župnog dvora u Slav. Brodu - 1929.g.
- 3) Odluka Kraljevske banske uprave Savske banovine o reguliranju župničkih pripadnosti - 1936.g.
- 4) Oglas o reguliranju beriva rkt. župnika u Slav. Brodu - 1936.g.
- 5) Dopis srpsko-pravoslavnoj crkvenoj općini u vezi korištenja zemljišta kod sv. Petke - 1899.g.
- 6) Načrt za uredjenje proštenjevališta kod sv. Petke - 1929.g.
- 7) Načrt za dogradnju srpsko-pravoslavne crkve u Starom Slatiniku - 1938.g.
- 8) Zabrana rada nazornima i otvaranje novonazarenških bogomolja - 1927.
- 9) Kolaudacija grobnice Jakoba Kohna na jevrejskom groblju, načrt toga groblja - 1908.g.

Deklaracije, ukazi, odluke, odlikovanja

- 1) Prijepis Krfske deklaracije - 1917.g.
- 2) Prijepis teksta Ženevske deklaracije - 1918.g.
- 3) Okružnica u vezi s imenovanjem dr Ivana baruna Skerleca banom - 1913.g.
- 4) Prijepis ukaza o odlikovanju dr Nikole Djurdjevića, predsjednika Zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu - 1921.g.
- 5) Odluke opšte sedmice održavnog saveta - 1923.g.
- 6) Saopćenje Hermini Piškurjevoj, predsjednici podružnice hrv. slav. odbora društva Crvenog križa u vezi s odlikovanjem - 1914.g.
- 7) Ratni krst za zasluge kojim je odlikovan Aloiz Hobacher, kapetan, 1913.
- 8) Brošura o redu sv. Silvestra kojim je odlikovan Tomislav Pracny od strane Pija XI - 1937.g.
- 9) Upute za dobijanje vojničkog krsta za zasluge - 1849.g.

Prostitucija, popravilište

- 1) "Naputak za sastav pravilnika za bludišišta" i Naputak za pregledavanje bludnica - 1911.g.
 - 2) Obavezan liječnički pregled konobarica i sobarica - 1917.g.
 - 3) Odluka Kralj. redarstvenog povjereništva za grad Slav.Brod o dozvoli vodjenja bludilišta izdana Ani Šlong - 1926.g.
 - 4) Otvaranje venerične ambulante u Slav.Brodu - 1936.g.
 - 5) Spisi u vezi izgradnje popravilišta - 1912.g.
- [Sadržaj nekih spisa Gradske poglavarstva iz plan grada M 1913.]*
5. Miscellanea 1885 - 1939.

- 1) Programi komentara, priredbi, svečanosti 1885 - 1936.g.
- 2) Pozivnice za razne svečanosti 1931 - 1939.
- 3) Pismo Makse Vargana Juliju Hofmanu - 1939.g.
- 4) Potpora za školovanje sinovice Marije - 1917.g.
- 5) Sprejem in pozdrav dr Augusta Honda - 1939.g.
- 6) Kolekcija smrtovnica 1860 - 1947.

6. Fotokopija knjige čestitke Tomislavu Graevy -
vitezom komandoru viteškoga reda sv. Silvestra
ispisane na dan vječane priredbe odličja viteškoga
reda sv. Silvestra u crkvi Svetoga Trojstva
kojoj su prisustvovali, potpisivali gradski
gradski povjerenik i sv. donosac kulturnih dobara
20. zuaa 1937.